

Jednání Výboru pro zaměstnanost, zdraví a sociální otázky

10. března 2026 od 11:00 – 13:00 hod.

místnost 149, Strakova akademie + ONLINE

Přítomné členky a členové:

Občanské členky a členové: Adam Milan, Burjánková Anna, Drbohlavová Gronzíková Alena, Guerrero Zoe, Kršíková Hana, Miklušáková Marta, Mikulčická Jana, Pospíšil Filip, Rákoczyová Miroslava, Solnická Dalimila, Uličná Eva,

Zástupkyně a zástupci státní správy a ostatních institucí:

Hostky a hosté: Bečvářová Martina (Úřad práce ČR), Pleschingerová Pavla (Mostáček.cz, z.s.), Kyslíková Patricie (Jihočeská univerzita)

Ostatní přítomní: Kameníková Klára, Kotsupal Ivan, Nguyen Dieu Thuy.

1. Úvod a přivítání členů

Předsedkyně výboru A. Drbohlavová-Gronzíková uvítala členy a hosty Výboru pro zdraví a zaměstnanost Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Výbor“) a zahájila jednání. Výbor nebyl na začátku jednání usnášeníschopný.

2. Informace o činnosti Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí

Tajemnice Výboru T. Nguyen shrnula informace ohledně činnosti Oddělení národnostních menšin a romských záležitostí, zejména informovala o kulatém stolu k odškodnění protiprávně sterilizovaných žen, který proběhl 25. února 2026. Cílem bylo popsat bariéry v odškodňování a navrhnout možné způsoby zlepšení v komunikaci a praxi, zejména snížení důkazního standardu pro ženy v nouze či zavedení inkluzivnějšího systému, který by byl v souladu s judikaturou a s mezinárodními doporučeními. Zároveň také informovala, že lhůta pro podání žádosti o odškodnění byla prodloužena a končí 4. ledna 2027. Bylo uvedeno, že ke dni konání kulatého stolu bylo z 2639 podaných žádostí schváleno celkem 1198.

Následně byla shrnuta informace ohledně přípravy nového programového období fondů EHP Norska. Na podzim 2025 bylo podepsáno memorandum mezi ČR a Norskem a aktuálně probíhá příprava dohod o programu. V rámci programu budou vypsány dvě výzvy, které se budou týkat podpory romské občanské společnosti a kapacit romských a proromských organizací a podpory zvláště zranitelných skupin Romů.

Následovalo pak shrnutí aktuálních informací ohledně zákona o podpoře bydlení. Zejména bylo zmíněno, že se připravuje novela tohoto zákona, která by se zaměřovala na racionalizaci systému. Přepracují se metodiky ke garancím a také pro kontaktní místa pro bydlení, která bude vznikat ve spolupráci s Radou vlády pro romské menšiny. Dále se připravuje metodika pro asistenci, na které se

podílí MPSV. Bylo uvedeno, že by každý rok měly vznikat zprávy o bydlení, které by mělo zahrnovat monitorování dopadů zákona na Romy.

Dále pak informovala, že proběhl ústní přezkum 7. periodické zprávy ČR k plnění Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen, v rámci kterého byla představena také činnost Výboru.

V roce 2025 bylo organizováno několik aktivit týkající se vzniku Fóra mladých zástupkyň a zástupců národnostních menšin (dále jen „Fórum“). Na podzim byla zorganizována akce Fóra, která byla věnována mimo jiné problematice duševního zdraví mladých lidí. Aktuálně probíhá doladění institucionální struktury Fóra jako budoucího výboru Rady vlády pro národnostní menšiny.

3. Aktuální informace k dávce státní sociální pomoci (Superdávce)

M. Bečvářová představila aktuální informace k tzv. *superdávce*. Uvedla, že se jedná jistě míry o velkou transformaci stávajícího systému nepojistných sociálních dávek. Superdávka sjednocuje příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí a přídavek na dítě do jedné dávky. Cílem je zjednodušení systému dávek, snížení administrativní zátěže a efektivnější pomoc klientům. Informovala, že dávka státní sociální pomoci se skládá ze čtyř složek: na živobytí, na bydlení, na dítě a z pracovního bonusu.

Zmínila také podpůrný plán, který je novou součástí dávky státní sociální pomoci a týká se nízkopříjmových domácností se složkou na živobytí. Vytváří se ve spolupráci s Úřadem práce do 3 měsíců (v přechodném období do 6 měsíců) od přiznání dávky. Slouží ke stabilizaci situace domácnosti a obsahuje konkrétní kroky, například hledání práce nebo vzdělávání. Jeho plnění může být podmínkou výplaty části dávky.

Následně informovala o majetkovém testu, který slouží k ověření, zda má domácnost nárok na dávku státní sociální pomoci. Posuzují se finanční úspory, vlastnictví nemovitostí a osobních automobilů, přičemž limity se liší podle velikosti domácnosti. Pokud domácnost překročí stanovené majetkové limity, nárok na dávku nebo její část nevzniká. Zdůraznila, že v rámci majetkového testu se dluhy nezohledňují.

Podle Úřadu práce se očekává, že přibližně u jedné třetiny domácností dojde ke snížení dávky, u jedné třetiny zůstane výše dávky beze změny a u jedné třetiny, zejména u rodin s dětmi, dojde k navýšení. Případný pokles počtu oprávněných žadatelů by měl být zmírněn podpůrným plánem.

4. Prezentace Romské poradny pro oběti domácího násilí organizace Most'áček.cz, z.s.

P. Pleschingerová informovala o činnosti organizace Most'áček.cz, z.s., která se zabývá poskytováním dlouhodobé psychosociální, právní a materiální podporu ženám romského původu a dalším obětem domácího násilí, především ve vyloučených lokalitách. Služba vznikla jako reakce na chybějící poradnu v regionu a vysokou míru domácího násilí.

Pomoc je poskytována terénní i ambulantní formou a zahrnuje sociální poradenství, psychoterapeutickou pomoc, svépomocné skupiny pro ženy a preventivní aktivity. Informovala, že nejvíce využívanou službou je sociální poradenství, které zahrnuje sestavování bezpečnostních plánů, doprovody na instituce a pomoc se sepisováním návrhů na předběžná opatření. Bylo uvedeno, že psychoterapeutická pomoc probíhá prezenčně i on-line, krizová intervence je možná také telefonicky.

Následně informovala, že v roce 2025 bylo podpořeno 104 osob (65 dospělých a 39 dětí), přičemž většinu ohrožených tvoří ženy. S pachateli domácího násilí služba nepracuje – tuto oblast zajišťuje Diakonie Stop násilí, se kterou Most'áček.cz spolupracuje. Návrat žen k násilným partnerům je podle poskytovatelů služby častý a velmi obtížně ovlivnitelný.

5. Projekt Horizon Yourope (YOUROPE)

P. Kyslíková poskytla informace o projektu Horizon Yourope (YOUROPE). Jedná se o projekt, který je financován Evropskou komisí a jehož cílem je zapojit mladé lidi z romských komunit, kteří zažívají

sociální znevýhodnění či diskriminaci, do aktivní tvorby znalostí i veřejných politik. Aktuálně projekt pracuje s 12 romskými mladými výzkumníky a výzkumnicemi a je založen na komunitně participativní metodě, kdy mladí lidé sami provádějí výzkum a organizátoři vystupují především v roli facilitátorů a podporovatelů.

Výzkumy se zaměřují zejména na témata diskriminace, romského feminismu, krize bydlení a jejího dopadu na duševní zdraví mladých Romů a Romek. Součástí projektu jsou také umělecké a nízkoprahové participativní metody (např. básně, storytelling, autoetnografie), které umožňují bezpečné vyjádření zkušeností a sdílení emocí. Výstupy slouží nejen k posílení reprezentace mladých lidí, ale také jako podklad pro konference a tvorbu doporučení pro veřejné politiky.

6. Různé

a. Zařazení "zdravotně-sociálního asistenta" do Katalogu správních činností

M. Kusáková informovala o zařazení "zdravotně-sociálního asistenta" do katalogu prací podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., pod kódem 1.05.06, s platovým zařazením do 6.–9. platové třídy. Uvedla, že jedním z klíčových úkolů Strategie sociálního začleňování v oblasti zdraví je systematické zvyšování zdravotní gramotnosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit, a to v přímé návaznosti na zlepšení jejich přístupu k primární zdravotní péči. Problematika byla rámována prizmatem zdravotních nerovností, jejichž rozsah a dopady jsou dle dostupných podkladů dlouhodobě a dostatečně zmapovány.

V diskusi bylo konstatováno, že nadále zůstávají otevřené otázky dlouhodobého financování této pozice a systematického zajištění odborného vzdělávání zdravotních asistentů, přičemž v současnosti není určen jasný garant těchto oblastí.

A. Drbohlavová Gronzíková poděkovala všem za účast a avizovala, že příští jednání Výboru se bude konat 16. června 2026.

Zpracoval: Ivan Kotsupal

Za správnost: Mgr. Dieu Thuy Nguyen